

Wtorek, 14 marca 2017 r.

P8_TA(2017)0077

Minimalne normy ochrony królików hodowlanych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie minimalnych norm ochrony królików hodowlanych (2016/2077(INI))

(2018/C 263/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 13 i 43 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
  - uwzględniając dyrektywę Rady 2008/120/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiającą minimalne normy ochrony świń,
  - uwzględniając dyrektywę Rady 2008/119/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiającą minimalne normy ochrony cieląt,
  - uwzględniając dyrektywę Rady 1999/74/WE z dnia 19 lipca 1999 r. ustanawiającą minimalne normy ochrony kur niosek,
  - uwzględniając dyrektywę Rady 2007/43/WE z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie ustanowienia minimalnych zasad dotyczących ochrony kurcząt utrzymywanych z przeznaczeniem na produkcję mięsa,
  - uwzględniając dyrektywę Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotyczącą ochrony zwierząt hodowlanych,
  - uwzględniając badanie specjalne Eurobarometru nr 442 pt. „Attitudes of Europeans towards Animal Welfare” („Stosunek Europejczyków do dobrostanu zwierząt”), opublikowane w marcu 2016 r.,
  - uwzględniając opinię naukową dotyczącą dobrostanu zwierząt podczas transportu, wydaną przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w dniu 12 stycznia 2011 r.,
  - uwzględniając opinię naukową dotyczącą wpływu obecnych systemów utrzymania i chowu na zdrowie i dobrostan hodowlanych królików domowych, wydaną przez EFSA w dniu 11 października 2005 r.,
  - uwzględniając rozdział 7.5 Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) zatytułowany „Uboj zwierząt”,
  - uwzględniając Kodeks zaleceń w sprawie dobrostanu królików wydany przez rząd Zjednoczonego Królestwa,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0011/2017),
- A. mając na uwadze, że pod względem liczby osobników króliki są czwartym gatunkiem zwierząt hodowlanych na świecie, a drugim w UE;
- B. mając na uwadze, że producenci europejscy muszą przestrzegać rygorystycznych norm w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt, które to normy nie zawsze obowiązują w krajach trzecich, skąd UE dokonuje przywozu zwierząt do uboju;
- C. mając na uwadze, że konsumenci zwracają coraz większą uwagę na warunki chowu;
- D. mając na uwadze, że sektor hodowli królików odczuwa w pełni konsekwencje spadku spożycia mięsa w Unii Europejskiej, a także kryzysu gospodarczego w sektorze rolnym, oraz że ceny sprzedaży spadły w ciągu trzech lat o około 20 %, podczas gdy koszty produkcji utrzymały się na tym samym poziomie;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

- E. mając na uwadze składniki odżywcze mięsa króliczego i rolę, jaką jego produkcja odgrywa w przedsiębiorstwach rodzinnych, gdzie duże znaczenie ma zatrudnienie kobiet, na licznych obszarach, gdzie możliwości zróżnicowania hodowli są niewielkie;
- F. mając na uwadze, że należy mieć wzgląd zarówno na dobrobyt rolników, jak i dobrostan zwierząt;
- G. mając na uwadze, że w większości przypadków chów królików ma na celu produkcję mięsa, a ubojowi na mięso poddawanych jest rocznie ponad 340 mln królików; mając na uwadze, że hodowla królików stanowi poniżej 1 % końcowej produkcji zwierzęcej w UE;
- H. mając na uwadze, że sektor hodowli królików w UE stale się kurczy oraz że dane liczbowe dotyczące 2016 r. wskazują na spadek produkcji o 4,7 % ze względu na wykazywaną przez konsumentów tendencję do niższego spożycia mięsa króliczego; mając na uwadze, że sektor hodowli królików działa w globalnych warunkach rynkowych i nie korzysta z pomocy bezpośredniej ani interwencji rynkowych w ramach pierwszego filaru wspólnej polityki rolnej;
- I. mając na uwadze, że w odniesieniu do mięsa króliczego bilans handlowy UE z Chinami jest ujemny; mając na uwadze, że 99 % mięsa króliczego przywożonego do UE pochodzi z Chin; mając na uwadze, że w przypadku braku działań producenci chińscy będą bardziej konkurencyjni od hodowców z UE, co wywrze niekorzystny wpływ na dobrostan zwierząt;
- J. mając na uwadze, że konieczne i pożyteczne jest osiągnięcie i utrzymanie opłacalnej hodowli królików, tak by nadal przyczyniała się ona do utrzymania struktury ludności wsi i do ochrony zatrudnienia, szczególnie kobiet, na obszarach, gdzie inne rodzaje produkcji nie są możliwe, a także nadal zapewniała konsumentom różnorodną żywność wysokiej jakości;
- K. mając na uwadze, że na poziomie ogólnoświatowym Unia Europejska znajduje się na pierwszym miejscu wśród państw będących producentami mięsa króliczego, plasując się przed Azją, a zwłaszcza Chinami, które przy produkcji w wysokości 417 000 ton są największym eksporterem;
- L. mając na uwadze, że hodowcy królików oraz cały sektor mają interes w tym, aby zgodnie z europejskim wzorcem produkcji w hodowli królików utrzymać najwyższe na świecie standardy bezpieczeństwa żywności, zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz ochrony środowiska;
- M. mając na uwadze, że europejska hodowla królików opiera się na współistnieniu różnych systemów produkcji oraz jest istotnym sposobem zróżnicowania źródeł dochodów licznych małych gospodarstw rolnych na całym terytorium UE;
- N. mając na uwadze, że przy średnim spożyciu wynoszącym 1,70 kg na mieszkańca mięso królicze jest jednym z najrzadziej spożywanych mięs w Unii (spożycie na poziomie 1–2 % ogólnego spożycia mięsa);
- O. mając na uwadze, że istnieją poważne obawy dotyczące niskiego poziomu dobrostanu, wysokiego poziomu stresu, a także wysokiej śmiertelności i zachorowalności królików hodowlanych w Europie, co zostało już stwierdzone przez EFSA w 2005 r.; mając na uwadze, że warunki bytowe, żywienie, genetyka i zdrowie oraz optymalizacja stanu emocjonalnego królików hodowlanych są kwestiami istotnymi dla podmiotów sektora hodowli królików, zwłaszcza w związku z utrzymywaniem zdrowia i dobrostanu zwierząt;
- P. mając na uwadze, że od ich udomowienia większość królików w UE trzymana jest zwykle w klatkach bateryjnych, których charakterystyka może się różnić – i często faktycznie się różni – w poszczególnych krajach;
- Q. mając na uwadze, że króliki, podobnie jak pozostałe gatunki udomowione, nie zatraciły niektórych naturalnych zachowań, w związku z czym potrzebne są dalsze badania dotyczące środków i warunków, które można wdrożyć podczas chowu, aby w jak największym stopniu zapewnić królikom możliwość utrzymania naturalnych zachowań, pod warunkiem że wpłynie to pozytywnie na ich zdrowie;
- R. mając na uwadze, że do chowu intensywnego wykorzystuje się wcześniej dojrzewające i szybko rosnące rasy królików, zwane wcześniej mięsnymi, a przede wszystkim komercyjne hybrydy użytkowane na dużych fermach w produkcji brojlerów;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

- S. mając na uwadze, że ekologiczne systemy produkcji, w ramach których tuczone króliki trzymane są w zbiorowych kojcach z dostępem do niewielkiej przestrzeni pastwiskowej i ogólnie do większej powierzchni, stanowią alternatywę wobec chowu klatkowego, chociaż takie systemy utrzymania grupowego mogą powodować problemy związane z negatywnymi interakcjami społecznymi oraz agresją wśród zwierząt, prowadzącą do zranień wpływających na ich zdrowie i dobrostan oraz do zwiększenia występowania chorób przekazywanych drogą oralno-fekalną;
- T. mając na uwadze, że niektóre przepisy krajowe dotyczące produkcji ekologicznej zalecają, by chów królików odbywał się w zbiorowych kojcach z dostępem do niewielkiej przestrzeni pastwiskowej przy wyjściu z kojca;
- U. mając na uwadze, że podobnie jak w przypadku innych zwierząt, takich jak ptaki, można by podjąć badania nad alternatywnymi systemami produkcji, m.in. systemami produkcji ekologicznej, które oferowałyby konsumentom szerszą gamę żywności i które do tej pory są słabo rozwinięte;
- V. mając na uwadze, że w związku z powyższym należy prowadzić dalsze badania dotyczące wyzwań i szans stwarzanych przez systemy utrzymania grupowego;
- W. mając na uwadze, że niewielkie znaczenie gospodarcze tego sektora w Unii Europejskiej silnie zniechęca do badań i innowacji mających na celu poprawę zdrowia i dobrostanu królików;
- X. mając na uwadze, że istnieją minimalne normy unijne dotyczące ochrony świń⁽¹⁾, cieląt⁽²⁾, kur niosek⁽³⁾ i brojlerów⁽⁴⁾, a także ogólna dyrektywa Rady dotycząca ochrony zwierząt hodowlanych⁽⁵⁾, jednak nie przyjęto konkretnych unijnych przepisów dotyczących minimalnych norm ochrony królików hodowlanych; mając na uwadze, że coraz więcej konsumentów i obywateli w całej UE domaga się wprowadzenia przepisów dotyczących królików hodowlanych i zapewnienia ich lepszego dobrostanu;
- Y. mając na uwadze, że zgodnie z dyrektywą 1999/74/WE od 2012 r. obowiązuje zakaz konwencjonalnej hodowli klatkowej kur niosek, który w znacznym stopniu został skutecznie wdrożony w państwach członkowskich;
- Z. mając na uwadze, że kilka państw członkowskich już wprowadziło krajowe przepisy i wymogi prawne dotyczące chowu królików i we współpracy z sektorem opracowało przewodniki po dobrych praktykach; mając na uwadze, że w 2012 r. w Austrii zakazano chowu królików w klatkach do celów produkcji mięsa, a w Belgii obowiązują przepisy przewidujące, że do 2025 r. klatki bateryjne zostaną stopniowo wycofane i zastąpione systemami parkowymi;
- AA. mając na uwadze, że w europejskiej strategii w zakresie dobrostanu zwierząt stwierdzono, że zanim ustanowi się nowe przepisy, należy całkowicie wdrożyć przepisy istniejące obecnie oraz że należy promować rozwijanie przewodników po dobrych praktykach;
- AB. mając na uwadze, że ze względu na postulat przejścia na alternatywne systemy produkcji, a także zważywszy na niewielkie znaczenie gospodarcze hodowli królików dla europejskiej produkcji zwierzęcej, należy zachęcać państwa członkowskie i Komisję do podjęcia dalszych badań w dziedzinie zdrowia, dobrostanu, chowu, żywienia i zachowania królików, a także badań nad ich ogłuszaniem;
- AC. mając na uwadze, że w opinii naukowej w sprawie systemów utrzymania i chowu królików hodowlanych, wydanej przez EFSA w 2005 r., zalecono zwiększenie rozmiaru klatek, obniżenie maksymalnego poziomu gęstości obsady zwierząt hodowlanych oraz działania terapeutyczne, w tym stosowanie dodatków służących ograniczaniu chorób;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2008/120/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony świń. Dz.U. L 47 z 18.2.2009, s. 5.

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2008/119/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony cieląt. Dz.U. L 10 z 11.1.2009, s. 7.

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 1999/74/WE z dnia 19 lipca 1999 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony kur niosek. Dz.U. L 203 z 3.8.1999, s. 53.

⁽⁴⁾ Dyrektywę Rady 2007/43/WE z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie ustanowienia minimalnych zasad dotyczących ochrony kurcząt utrzymywanych z przeznaczeniem na produkcję mięsa. Dz.U. L 182 z 12.7.2007, s. 19.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotycząca ochrony zwierząt hodowlanych. Dz.U. L 221 z 8.8.1998, s. 23.

Wtorek, 14 marca 2017 r.

- AD. mając na uwadze, że do królików mają zastosowanie zalecenia Kodeksu zdrowia zwierząt lądowych OIE dotyczące uboju zwierząt, w tym metody ogłuszania oraz wymogi związane z wiedzą personelu pracującego w rzeźni;
- AE. mając na uwadze, że art. 3 dyrektywy Rady 98/58/WE dotyczącej dobrostanu zwierząt wymaga podjęcia „uzasadnionych kroków” w celu zapewnienia dobrostanu zwierząt, natomiast w art. 4 określono standardy chowu zwierząt, odwołując się do „stosowanej praktyki i wiedzy naukowej”, co obejmuje standardy określone przez EFSA i OIE;

Uwagi ogólne

1. zauważa, że chów królików w UE odbywa się zazwyczaj w nieulepszonych klatkach konwencjonalnych, w nienaturalnie ubogim środowisku, w którym zapewniony jest jedynie dostęp do poideł i karmnika i które nie spełnia wymogów optymalnego chowu zgodnych z najnowszymi badaniami naukowymi; zauważa też, że króliki są często karmione wyłącznie granulatami i pozbawione są dostępu do żywności zawierającej błonnik oraz że ciasnota drucianych klatek niewyposażonych w jakiegokolwiek udogodnienia może prowadzić do nienaturalnych zachowań;
2. zauważa, że potrzebne są dalsze badania naukowe nad systemami utrzymania, które mogłyby sprzyjać dobremu stanowi zdrowia oraz ograniczać ryzyko chorób lub infekcji wśród zwierząt;
3. uznaje, że z powodzeniem wdrażane są rozwiązania alternatywne wobec chowu klatkowego królików, takie jak hodowla parkowa lub systemy królikarni, w których podstawową karmą jest trawa i które poprawiają komfort oraz dobrostan królików hodowlanych; uważa, że należy rozwijać i doskonalić system alternatywny oraz zachęcać do ich stosowania, a jednocześnie uznaje, że popyt na mięso królicze pochodzące z takich systemów może w pewnej mierze być ograniczony przez to, że dodatkowe koszty produkcji wpływają na końcową cenę produktu;
4. zachęca do wykorzystywania systemów parków zbiorowych dla królików ze względu na oferowaną przez nie większą przestrzeń życiową umożliwiającą im więcej zachowań społecznych i więcej ruchu; wskazuje, że wykorzystywanie systemów parków zbiorowych poprawia dobrostan królików hodowlanych, ponieważ umożliwia im życie w warunkach bardziej zbliżonych do naturalnych; podkreśla, że zdrowie zwierząt zależy też od dwóch istotnych czynników hodowli, tj. od warunków panujących w budynkach oraz od rozwoju praktyk odpowiedniego chowu, bezpieczeństwa biologicznego i zarządzania;
5. wzywa państwa członkowskie i Komisję, aby podjęły dalsze badania w celu wypracowania jak najlepszych systemów utrzymania zwierząt w celu poprawy ich dobrostanu w różnych typach hodowli, co umożliwiłoby wdrażanie udoskonaleń w gospodarstwach przy jednoczesnym zagwarantowaniu ich rentowności;
6. podkreśla, że wszelkie mięso królicze na rynku UE, w tym mięso przywożone z państw trzecich, musi spełniać wysokie standardy w zakresie bezpieczeństwa i jakości żywności, a także kryteria w zakresie dobrostanu zwierząt; podkreśla zagrożenia wynikające z nieuczciwej konkurencji ze strony państw trzecich w przypadku braku egzekwowania odpowiednich standardów i kryteriów w odniesieniu do przywożonych towarów;
7. domaga się, by Komisja i państwa członkowskie chroniły jakość i bezpieczeństwo przywożonych towarów zawierających mięso królicze, przeprowadzając szczegółowe kontrole i inspekcje podczas przywozu tych towarów do Unii;
8. wyraża zadowolenie z powodu utworzenia europejskiej platformy poświęconej dobrostanowi zwierząt i wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do wymiany kodeksów dobrych praktyk w dziedzinie hodowli królików i do szerszego korzystania z nich;

Hodowla królików

9. zaznacza, że hodowla królików w UE jest wysoce zintensyfikowana, chociaż warunki, w jakich króliki są hodowane i trzymane, różnią się w wyniku rozbieżności pod względem celów hodowli królików i pod względem wymagań konsumentów na poszczególnych rynkach i w poszczególnych państwach członkowskich;
10. wskazuje, że rozmiar klatek różni się w zależności od wieku i wagi zwierząt oraz że wpływa to na możliwości wykonywania ruchów takich jak przeciąganie się, siadanie i stawanie z postawionymi uszami (typowa dla gatunku pozycja obserwacyjna), stawanie słupek, swobodne obracanie się i kicanie; podkreśla, że ten brak ruchu może też prowadzić do osłabienia kości, wystąpienia zachowań świadczących o stereotypii oraz uszkodzenia opuszki podeszwy;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

11. podkreśla, że systemy trzymania zostały z czasem ulepszone poprzez wyposażenie w udogodnienia takie jak np. podnóżki, aby zmniejszyć obrażenia łap u zwierząt i poprawić ich dobrostan; zauważa jednak, że z dzisiejszego punktu widzenia konstrukcja niektórych starszych typów będących w użyciu klatek może być nieodpowiednia;
12. z zaniepokojeniem zauważa, że u królików hodowlanych obserwuje się charakterystyczną dla tego gatunku wysoką zachorowalność i śmiertelność z powodu czynników takich jak wyższy odsetek zakażeń pasożytniczych (kokcydioza, owsica itd.) oraz podatność na choroby zakaźne, jak wirusowe zapalenie wątroby typu D (HDV) i myksomatoza;
13. zaznacza, że EFSA doszedł w 2005 r. do wniosku, że śmiertelność i zachorowalność królików hodowlanych zdają się utrzymywać na znacznie wyższym poziomie niż w przypadku innych gatunków zwierząt hodowlanych z uwagi na infekcje jelitowe i infekcje układu oddechowego, a także problemy z reprodukcją; zauważa również, że w tym samym sprawozdaniu EFSA ostrzeżono przed znacznymi zagrożeniami dla zdrowia królików wynikającymi z produkcji na wolnym wybiegu, w porównaniu z klatkami, szczególnie z powodu kokcydiozy i zakażeń pasożytniczych;
14. z zadowoleniem odnotowuje postępy wielu producentów w projektowaniu systemów utrzymania zgodnych z zaleceniami EFSA; zauważa jednak z zaniepokojeniem brak leków i badań, które pozwoliłyby uporać się z chorobami wśród królików hodowlanych;

Chów królików

15. wyraża zaniepokojenie, że w UE króliki będące przedmiotem chowu i tuczu w celu produkcji mięsa zazwyczaj trzymane są w klatkach starego typu, które nie spełniają nowoczesnych wymogów hodowli i w których przestrzeń przypadająca na jednego królika jest mniejsza niż powierzchnia dwóch kartek formatu A4;
16. wskazuje, że króliki są niezwykle wrażliwymi zwierzętami i mogą cierpieć z powodu różnorodnych problemów związanych z ich dobrostanem oraz zapadać na choroby wywoływane niewłaściwymi warunkami hodowli, w tym śmiertelne zakażenia wirusowe, choroby układu oddechowego oraz uszkodzenia stawu skokowego wynikające z siedzenia na siatce drucianej stanowiącej podłoże klatki;
17. wskazuje, że hodowcy królików i weterynarze mają do dyspozycji niewiele narzędzi leczniczych służących zwalczaniu pojawiających się problemów zdrowotnych oraz że potrzebne są wzmożone wysiłki, aby zaradzić brakowi badań i inwestycji w leki przeznaczone do stosowania w rzadkich przypadkach i u rzadkich gatunków;
18. zauważa też, że żywienie ma duży wpływ na dobrostan zwierząt i ich zdrowie, dlatego uważa, że króliki powinny mieć stały dostęp do zbilansowanego pokarmu z odpowiednią ilością błonnika;
19. zauważa jednak, że zagrożenia dla zdrowia są ograniczone dzięki bardzo rygorystycznym przepisom UE w zakresie zdrowia, oraz podkreśla, że na mocy obowiązującego prawodawstwa (dyrektywa 98/58/EC) chore zwierzęta powinny być natychmiast poddawane leczeniu, połączonemu z izolacją zwierzęcia w okresie rekonwalescencji, a w razie potrzeby zakończonemu eutanazją;
20. uznaje, że zapewnianie szkoleń dla osób zaangażowanych we wszelkie aspekty kontaktów ze zwierzętami w ramach chowu królików, a także zapewnianie kodeksów dobrych praktyk opierających się na wiarygodnych analizach technicznych i naukowych ma istotne znaczenie dla poprawy wyników oraz dla rozumienia odnośnych wymogów związanych z dobrostanem zwierząt, a tym samym dla zapobieżenia ich zbędnemu cierpieniu;
21. zauważa, że króliki odsadzone w celu tuczenia i królice trzymane w alternatywnych systemach parków zbiorowych – gdzie powierzchnia wynosi zwykle 750 cm² na królika w okresie wzrostu oraz 800 cm² na królicę – dysponują większą swobodą ruchu, a także możliwością interakcji społecznej i zabawy oraz że platformy w systemach parków zbiorowych umożliwiają królikom unikanie osobników agresywnych przez schodzenie im z drogi, przy czym królice z młodymi przebywają w osobnych pomieszczeniach;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

22. uznaje, że takie systemy będą źródłem kosztów dla gospodarstw, co należy uwzględnić, zapewniając pomoc finansową tym hodowcom, którzy dobrowolnie opowiedzą się za tym systemem hodowli królików; zwraca się do Komisji o wspieranie sektora hodowli królików w przyszłych budżetach UE; zauważa, że w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich dostępne jest wsparcie finansowe dla tych rolników, którzy stosują środki w zakresie dobrostanu zwierząt poprawiające dobrostan królików;
23. przypomina, że przy wprowadzaniu jakichkolwiek obowiązkowych środków należy sporządzić odpowiedni kosztorys przewidujący wsparcie dla hodowców królików; uważa ponadto, że należy przewidzieć oddzielną linię na promowanie spożycia mięsa króliczego;
24. podkreśla, że nasilenie badań nad grupowym trzymaniem zwierząt byłoby korzystne dla ich dobrostanu, szczególnie badań dotyczących okresów, w których królice muszą być trzymane osobno, a następnie kiedy są ponownie wprowadzane do grupy;
25. zaleca, aby we wszelkiego rodzaju systemach samce powyżej 12 tygodnia życia trzymane do celów hodowlanych przebywały zawsze w osobnych pomieszczeniach ze względu na problemy związane z agresją;

Transport i ubój

26. wskazuje, że transport jest dla królików stresującym doświadczeniem; podkreśla, że należy nakarmić i напоić króliki przed transportem na duże odległości, a także zapewnić im odpowiednie pożywienie, wodę i przestrzeń podczas przejazdu oraz że czas transportu powinien być jak najbardziej ograniczony ze względu na wrażliwość tego gatunku; zaznacza, że istnieje bardzo wiele różnorodnych czynników stresogennych mających wpływ na dobrostan, m.in. upał, niedożywienie, odwodnienie, ból i urazy, zimno, choroba lokomocyjna i lęk;
27. podkreśla, że dobrostan królików hodowlanych w trakcie transportu i przy uboju zależy również od podejścia i metod postępowania stosowanych przez hodowców, przewoźników i pracowników rzeźni, a także od logistyki transportu; wzywa Komisję, aby monitorowała wdrażanie i egzekwowanie obowiązujących przepisów UE, zwłaszcza rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu;
28. podkreśla, że przed ubojem króliki należy całkowicie ogłuszyć, aby zagwarantować, że nie będą cierpiały, odczuwały bólu ani stresu; przypomina, że ubój musi odbywać się bez ryzyka, że ogłuszone zwierzę odzyska świadomość, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1099/2009 w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania; przypomina, że rozwój praktycznych badań nad technikami ogłuszania wykorzystywanymi w przypadku innych gatunków umożliwiłby opracowanie metod elektrycznych lub innych metod ogłuszania, takich jak ogłuszanie za pomocą mieszaniny gazów, które to metody byłyby odpowiednie z uwagi na szczególne cechy królików, potencjalnie opłacalne z handlowego punktu widzenia, a jednocześnie bardziej humanitarne;

Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe

29. dostrzega wysiłki europejskich producentów w dziedzinie ograniczania stosowania antybiotyków w hodowli królików; podkreśla, że rozpowszechnione stosowanie antybiotyków w chowie królików, zwłaszcza w intensywnych rodzajach chowu, może prowadzić do wzrostu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;
30. zauważa, że opieranie się na antybiotykach na dużą skalę może prowadzić do zwiększenia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, przez co zasadnicze znaczenie ma dążenie do ich bardziej odpowiedzialnego stosowania; jest zdania, że sytuacja ta dotyczy również hodowli królików, podobnie jak i innych sektorów produkcji zwierzęcej, oraz że w ramach tej hodowli trzeba poczynić znaczne wysiłki w celu promocji odpowiedzialnego stosowania antybiotyków, aby utrzymywać ich skuteczność i zapobiegać oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;
31. podkreśla, że aby osiągnąć i utrzymać wysokie standardy sanitarne we wszystkich systemach hodowli, głównie przez rozwój środków zapobiegawczych i ukierunkowane kontrole, należy zachęcać państwa członkowskie do stopniowego wycofywania konwencjonalnych klatek bateryjnych w całej UE, a jednocześnie promować opłacalne gospodarczo udoskonalone systemy hodowli;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

32. podkreśla, że antybiotyki należy stosować wyłącznie do leczenia, a po ich zastosowaniu powinien nastąpić odpowiedni okres karencji przed ubojem, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 470/2009 dotyczącym maksymalnych limitów pozostałości substancji farmakologicznie czynnych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, aby zagwarantować bezpieczeństwo mięsa króliczego;

33. podkreśla, że rzadsze stosowanie antybiotyków i wynikający z niego pozytywny wpływ na zdrowie publiczne, będzie możliwe tylko wtedy, kiedy położony zostanie większy nacisk na zarządzanie fermami króliczymi i ich monitorowanie;

Podsumowanie

34. zważywszy na wysoką liczbę królików hodowanych i poddawanych ubojowi w UE oraz na szkodliwy wpływ obecnie stosowanych systemów chowu królików na dobrostan zwierząt, zachęca Komisję, aby sporządziła plan działania dotyczący zrównoważonych finansowo minimalnych norm ochrony królików hodowlanych; podkreśla, że plan ten powinien obejmować wymierne cele śródkresowe w połączeniu z regularną sprawozdawczością oraz powinien obejmować, w porządku chronologicznym, co najmniej:

- opracowanie wytycznych obejmujących dobre praktyki i ustanawiających zasady dotyczące dobrostanu zwierząt w odniesieniu do królików, we współpracy ze wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w produkcję i innymi zainteresowanymi stronami w sektorze hodowli królików,
- zalecenie Komisji, uwzględniające obowiązujące środki krajowe, zawierające – w stosownych przypadkach – propozycje wspólnego podejścia UE, w szczególności w odniesieniu do zdrowia, dobrostanu i warunków bytowych królików,
- w stosownym terminie – wniosek ustawodawczy dotyczący minimalnych norm ochrony królików hodowlanych;

35. zwraca się do Komisji o wykorzystywanie ustaleń i wyników naukowych jako podstawy przy proponowaniu środków dotyczących wymogów związanych z pomieszczeniami dla królic hodowlanych oraz królików trzymanyh do celów produkcji mięsa, przy czym w przypadku takich wymogów trzeba uwzględniać biologiczne potrzeby zwierząt oraz zachowania typowe dla gatunku;

36. uważa, że należy stosować wymogi zawarte w art. 3 i 4 dyrektywy 98/58/WE do „wszystkich uzasadnionych kroków” podejmowanych w celu zapewnienia dobrostanu zwierząt oraz że należy określić standardy zgodnie ze „stosowaną praktyką i wiedzą naukową”, aby wdrożyć naukowe zalecenia EFSA i OIE w sprawie dobrostanu królików;

37. wskazuje, że należy zachować równowagę między różnymi uwzględnianymi aspektami związanymi z dobrostanem i zdrowiem zwierząt, sytuacją finansową i warunkami pracy rolników, zrównoważonym charakterem produkcji, wpływem na środowisko oraz ochroną konsumentów; uważa, że należy również uwzględniać zainteresowanie konsumentów mięsem króliczym dobrej jakości oferowanym po przystępnych cenach;

38. podkreśla, że celem WPR jest zaopatrywanie konsumentów w całej UE w produkty rolno-spożywcze, przy uwzględnieniu ich potrzeb i życzeń dotyczących zdrowych, wysokojakościowych i przystępnych cenowo produktów rolno-spożywczych;

39. zachęca państwa członkowskie i sektor rolnictwa do tworzenia przejrzystych systemów etykietowania produktów oraz do wykorzystywania systemów etykietowania określonych w rozdziale V rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, aby zapewnić większą przejrzystość rynkową, utrzymywać normy jakości oraz chronić zdrowie konsumentów, a dzięki temu umożliwić konsumentom podejmowanie świadomych i przejrzystych wyborów dotyczących zakupu, jednocześnie podkreślając pochodzenie produktu i chroniąc go przed nieuczciwą konkurencją;

40. podkreśla, że wszystkie obowiązujące przepisy powinny być zharmonizowane na szczeblu UE; zwraca uwagę, że wymiana informacji do celów opracowania przewodników po dobrych praktykach oraz wspieranie wytycznych krajowych mają kluczowe znaczenie dla tego procesu;

41. wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby z myślą o wyrównaniu warunków działania dostosowały swoje przepisy do obowiązujących przepisów w zakresie dobrostanu królików wprowadzonych przez Austrię, Belgię, Niemcy i Zjednoczone Królestwo;

Wtorek, 14 marca 2017 r.

42. uznaje potrzebę dalszych badań naukowych w dziedzinie hodowli królików, z uwzględnieniem postulatów dotyczących przejścia na alternatywne systemy produkcji; zachęca państwa członkowskie i Komisję do zapewnienia specjalnego wsparcia budżetowego i do podjęcia działań w następujących dziedzinach:

- zdrowie królików hodowlanych,
- dobrostan królików hodowlanych,
- warunki bytowe królików hodowlanych,
- hodowla królików hodowlanych, w tym rozmnażanie królików odmian o genetycznie uwarunkowanym łagodniejszym usposobieniu,
- chów królików hodowlanych,
- zachowanie królików hodowlanych,
- żywienie królików hodowlanych,
- choroby typowe dla gatunku, śmiertelność i zachorowalność królików hodowlanych,
- odpowiednie produkty lecznicze, szczepionki oraz leczenie dla królików hodowlanych, w uwzględnieniu coraz poważniejszych problemów związanych z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe,
- odpowiednie dostosowane do cech gatunku metody ogłuszania królików hodowlanych;

43. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przedstawiały dane dotyczące produkcji mięsa króliczego i handlu tym mięsem oraz włączyły mięso królicze w zakres działalności Europejskiego Centrum Obserwacji Rynku Mięsa;

o

o o

44. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
